

21 March
2017

U. B. S. J. S.
PQ3ABT

SYBA POL III
SEM IV

Marks: 75

Time: 2 ½ hours.

- N.B.: 1) All questions are compulsory.
2) All questions carry equal marks (15 marks each)

Q1. Explain the constitutional provisions regarding Indian Administrative System.

OR

Q1. Discuss the basic features of Indian Administrative System with special reference to:

- A) Administrative Dualism
- B) All India Services
- C) Institutionalized Training

Q2. Explain the process of recruitment to the higher civil services in India.

OR

Q2. Explain the arrangements or provisions for training the members of higher civil services in India.

Q3. Discuss how Union budget is introduced and enacted in Lok Sabha?

OR

Q3. Explain the composition, role and functioning of Public Accounts Committee.

Q4. Give the meaning and different modes of corruption identified by CVC in India.

OR

Q4. What are the different Anti-Corruption measures adopted by Indian government till today? Elaborate CVC as Anti-Corruption mechanism.

Q5. Write short notes (Any three)

- a. Union Public Service Commission
- b. Recruitment for State Services
- c. Anti-corruption institutional framework
- d. Criticism against Comptroller and Auditor General of India
- e. Estimates Committee

एकूण गुण: ७५

वेळ: २ १/२ तास

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी १५)

प्र १. भारतीय प्रशासकीय व्यवस्थेविषयक घटनात्मक तरतुदी स्पष्ट करा.

किंवा

प्र १. भारतीय प्रशासकीय व्यवस्थेच्या मूलभूत वैशिष्ट्यांची खालील विशेष संदर्भात चर्चा करा:

- अ) प्रशासकीय दुहेरीपणा
- ब) आखिल भारतीय सेवा
- क) संस्थात्मक प्रशिक्षण

प्र २. भारतातील उच्च नागरी सेवेची भरती प्रक्रिया स्पष्ट करा.

किंवा

प्र २. भारतातील उच्च नागरी सेवेच्या सदस्यांना दिल्या जाणाऱ्या प्रशिक्षणाची व्यवस्था किंवा तरतुदी स्पष्ट करा.

प्र ३. लोकसभेत केंद्रीय अंदाजपत्रक कसे सादर व संमत केले जाते यावर चर्चा करा.

किंवा

प्र ३. लोकलेखा समितीची रचना, भूमिका आणि कार्यपद्धती स्पष्ट करा.

प्र ४. भ्रष्टाचाराचा अर्थ स्पष्ट करून भारतीय केंद्रीय दक्षता आयोगाने नमूद केलेले विविध भ्रष्टाचाराचे प्रकार लिहा.

किंवा

प्र ४. आतापर्यंत भारत सरकारने अंमलात आणलेल्या भ्रष्टाचार विरोधी सुधारणा कोणत्या आहेत? केंद्रीय दक्षता आयोगावर सविस्तर माहिती लिहा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणत्याही तीनांवर थोडक्यात टिपा लिहा :

- अ. केंद्रीय लोकसेवा आयोग
- ब. राज्य सेवांसाठी भरती
- क. भ्रष्टाचार विरोधी संस्थात्मक आराखडा
- ड. नियंत्रक व महालेखा परीक्षकवरील टीका
- इ. अंदाजसमिती